

N V - 1 3 " S O K R A "
=====

Přesto, že jsou si modely kategorie A2 tvarově velmi podobné, vždy jsem zkoušel a ověřoval použití nových stavebních prvků či aspoň profilů. U tohoto modelu jsem si chtěl vyzkoušet stavbu geodetiky. Jednak proto, že jsem měl už k dispozici balsu, takže váhově by to mělo vyjít, tak i proto, že při mém používání tenkých profilů se křídla na sluníčku dosti kroutila a tato konstrukce to měla eliminovat. Také jsem zjednodušil a odlehčil stavbu trupu, aby tento způsob mohli používat i méně pokročilí kroužkaři u modelů kat. A1, která se nezádržitelně prosazovala mezi modeláři. Důvod byl hlavně v úspore materiálu a rychlejší stavba modelů. Sám jsem velmi propagoval v kroužcích u stavebně vyspělejších jedinců.

Sokra - název sardinek, které byly v té době k dostání. Já však kupoval hlavně pro pěkné nálepky s vymrštěnou rybou a zdobil si tím model. Kluci obdivovali a napodobovali až mě napadlo, že bychom mohli mít svůj klubový znak, kterým bychom označovali své modely. Mezi nás dospělejší co jsme ustanovili modelářský klub jsem dal ve známost, že kdo má zájem navrhnout či načrtnout klubový znak, obtisk či odznak ať jej do 14ti dnů donese k posouzení, ze kterých se vybere ten nejvhodnější. Povedlo se! Zápak nejdříve jsme si je kreslili anilínkou na prdkleповý papír, vyšklikali, přestříkali bezbarvým nitrolakem a teprve pak lepili na modely. Teprve mnohem později nam načerno v jedné firmě zhotovili samolepky, které používáme dodnes. Také za levný klubový peníz jsme si nechali zhotovit klubový odznak do klopky, vyražený z mědi a barevně smaltovaný, který dostal každý člen klubu.

Stavební postup.

T r u p - zjednodušené konstrukce s tvarovanou olověnou zátěží odlitou do ocelové lžice a potažený jen dvěma proužky b3 z obou stran. Hlavice modelu vyříznutá z překl. 5 včetně zářezu pro jazyk a lišty 2x5. Tyto vlepíme nad sebou, vzájemně slepíme špalíky b5x20mm. Po zaschnutí oboustranně přebrousíme, polepíme proužky b3, ovineme gumou, srovnáme okem a za konec pověsíme do prostoru, aby řádně zaschl. Z překl. 5 vyřízneme i obě trupová žebra, duralový jazyk síly 1,5mm a pomocí něj obě žebra lepíme. Směrovka i obe klíny jsou z b2, destička pod výškovku z překl. 1 a kolíky z bambusu. Tvar zátěže odlité do lžice zedistíme a vrátíme otvor pro připevňovací šroub M4. Váha zátěže je orientačně 60g a teprve při záletu doplníme přilepením plastelíny, kterou pak dle váhy nahradíme plátkem olova. Startovací háček je boční už známého tvaru a materiálu.

V ý š k o v k a - s profilem B6358 má polovinu žebra se zářezy dole, druhá nahoře a vzájemně do sebe se zaklesnou pod úhlem 30° a jsou zhotoveny z b1. Na odtokovce jsou zářezy pod úhlem jen z jedné strany, druhé žebra jsou kratší a dosahují jen do rohu. Zhora je lišta ze smrku 2x3, náběžka 2x2 ohnu-

tá nad svíčkou do tvaru. Odtokovka předem lamelována z b3x3 ve špendlíkové šabloně a následně zbrúšená do klínu. Potah náběžky je z b0,5 včetně středu. Vše pečlivě lepeno na rovné desce s patřičnými podložkami uprostřed i odtokovkou, jištěno špendlíky.

K ř í d l o - dělené spojené jazykem, dvojitého vzepětí s profilem G 417. Střední žebra pro úchyt jazyku jsou klasická z překl. 3 a teprve dále je konstrukce geodetická a žebra z b1,5mm. U poloviny žeber jsou zářezy pro zaklesnutí zhora a u druhé zespodu. Také polovina žeber je kratších o délku usazení v odtokovce. Zářezy pro hlavní lištu ze smrku 3x5 jsou nepatrně širší, kvůli usazení pod úhlem. Při výrobě žeber je důležitá přesnost všech zářezů, včetně zářezů pro krátký zpevňovací nosník 2x4 v centroplánu. Náběžka je ze smrku 3x5, na uších předem lamelována do tvaru ve špendlíkové šabloně z obroušených lišt b1,7x3mm. Stejně tak lamelujeme odtokovku z lišt b4x4 a teprve po zaschnutí zbrúšíme do klínu včetně zářezů pro žebra. Odtokovka středu křídla je b4x30 zbrúšená do klínu se zářezy pro žebra. Horní potah náběžky je z b0,8mm a střed mezi žebry u jazyka vylepen b2. Vzepětí pojištěno spojkou z překl. 3 na hlavní liště i odtokovce. Je důležité křídlo přesně složit na pomocných podložkách než je zalepíme a pak přidáme potah b0,8. Na uších sestavíme a lepíme včetně negativů cca 3mm u posledního žebra. Rovné žebra u vzepětí jsou z b3 a náběžka po slepení zespodu zakulacena.

P o t a h - křídla i výškovky je tenkým Modellspanem a 4x lakován napínacím nitrolakem. Trup ponechán v přírodní barvě materiálu a stejně tak zbytek modelu jen lakován čirým nitrolakem.

Z á l e t - zaklouzání z ruky je samozřejmostí i mírné zatačky do strany na které chceme mít boční háček. Správný kluz doladíme plastelinou, vrtáme otvory pro boční háček 6-8mm před těžištěm. Vleky na šňůře musíme skloubit s výchylkou na směrovce, případně polohou háčku. Čee to řadu treningových startů až se vždy povede vypuštění nad hlavou, plošku zalepíme. Časem se naučíme model před vrcholem urychlit a vystřelit do stoupavé zatačky. Model tak získá nějaký metr výšky navíc a každý ví, že z větší výšky model déle padá. Kdož si model někdy postaví přeji úspěšné létání.

Technické údaje modelu:

rozpětí	2080mm
délka	1140mm
plocha celkem	33,70dm ²
hmotnost	488g
zatížení	14,5g/dm ²
úhel seřízení	+3°
profil křídla	MYX G 417
profil výškovky	B 6358

Raška Zdeněk

